

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Actieplan Geluid provinciale wegen 2024-2029

Geachte Statenleden,

Met deze brief bieden wij u het Actieplan geluid provinciale wegen 2024-2029 (verder: Actieplan Geluid) aan. Het Actieplan Geluid is ten opzichte van het ontwerp inhoudelijk niet veranderd.

Zienswijzen

Van de volgende partijen zijn zienswijzen ontvangen:

1. Bewoners van de straten Gravensteen en Paltsgraaf te Zevenhuizen
2. Belangenvereniging 's-Gravenweg, Gemeente Zuidplas
3. Bewoners van het Orchideeveld, gemeente Zuidplas
4. Gemeente Hoeksche Waard
5. Inwoner, Nieuwkoop
6. Bewoners van Admiraal Helfrichplein, Bleiswijk
7. Buurtvereniging VNR, Boskoop Ridderbuurt
8. Inwoner, Aarlanderveen
9. Inwoner, De Lier
10. Gemeente Albrandswaard
11. Inwoner Prinses Marijkestraat, Ter Aar
12. Gemeente Hoeksche Waard.

De zienswijzen betreffen allemaal (grotendeels al eerder bekende) geluidklachten, met uitzondering van de zienswijze van de gemeente Albrandswaard, die samen met de provincie wil verkennen welke geluidmaatregelen langs de Groene Kruisweg mogelijk zijn; en de zienswijze van de gemeente Hoeksche Waard, welke aan de provincie vraagt om 50% cofinanciering van een geluidsscherm langs de N217 bij Oud-Beijerland. Geen van de zienswijzen noodzaakt ons een inhoudelijke wijziging van het Actieplan Geluid. Daarmee is de enige wijziging het veranderen van de titel van "Ontwerp Actieplan Geluid provinciale wegen 2024-2029" in "Actieplan Geluid provinciale wegen 2024-2029".

Middelen

Met het Actieplan Geluid willen wij het aantal geluidgehinderden als gevolg van provinciale wegen in Zuid-Holland verminderen. Dat gebeurt door de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk te benutten. We hebben al middelen gereserveerd voor toekomstige verwachte overschrijdingen van geluidproductieplafonds (de omgevingswaarden langs provinciale wegen die we op grond van de

Omgevingswet moeten instellen). Die middelen willen we vervoegd inzetten. De daarmee gerealiseerde geluidsschermen zorgen dan al eerder voor minder geluidhinder, dan wanneer ze pas geplaatst worden wanneer daartoe de verplichting ontstaat. Een positieve bijkomstigheid is dat we op deze wijze goedkoper kunnen werken, omdat de realisatiekosten van geluidsschermen in de komende jaren waarschijnlijk zullen toenemen.

Met de uitvoering van het vorige Actieplan Geluid is de geluidhinder langs provinciale wegen afgenomen door maatregelen, maar tegelijkertijd gegroeid door de verkeerstoename. Per saldo betekent dit dat de geluidhinder vrijwel gelijk is gebleven. Gegeven de verwachte verkeersgroei in de komende jaren en de toegenomen kosten van geluidmaatregelen is voor het niet laten toenemen van de geluidhinder een vergelijkbare investering in de planperiode van het Actieplan Geluid noodzakelijk.

Voor de uitvoering van het Actieplan Geluid is €5 mln. investeringskrediet gereserveerd in het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur 2025-2039. Hiermee kunnen geluidswerende voorzieningen zoals wallen en schermen worden gefinancierd. Deze middelen waren oorspronkelijk gereserveerd om de verwachte overschrijding van geluidproductieplafonds tegen te gaan (wettelijke taak). Indien deze middelen worden ingezet voor maatregelen die geen bijdrage leveren aan het halen van geluidproductieplafonds dan zullen waarschijnlijk na 2030 aanvullende middelen nodig zijn voor deze wettelijke taak. Daarnaast geldt dat voor zowel het Actieplan Geluid als de wettelijke taak ten aanzien van geluidproductieplafonds ook maatregelen nodig en gewenst zijn (bijvoorbeeld stil asfalt) die niet gefinancierd kunnen worden met investeringsmiddelen.

Spijtig genoeg is er geen ruimte om in het kader van het Actieplan Geluid stil asfalt of andere niet-investeringsmaatregelen¹ in te zetten. Weliswaar is stil asfalt één van de meest voor de hand liggende maatregelen aan de bron van geluidsoverlast, maar budgettering ervan vereist structurele middelen en daarvan kent de provincie vooralsnog een tekort. Mochten Provinciale Staten ervoor kiezen alsnog middelen vrij te maken voor de uitvoering van het Actieplan Geluid, dan stellen GS de volgende varianten voor:

Variant 1:

- Geluidsschermen/wallen - € 5 mln. te dekken vanuit huidige reservering in PZI;
- Stil asfalt, structureel € 250.000,- per jaar toevoegen aan programma B&O en komende jaren bij onderhoud bepalen waar stil asfalt wordt gerealiseerd. Te dekken vanuit algemene middelen;
- Gevelmaatregelen € 50.000,- per jaar voor looptijd actieplan. Locaties nader te bepalen. Te dekken vanuit algemene middelen;
- Andere maatregelen € 50.000,- per jaar voor looptijd actieplan. Te bepalen op basis gesprekken bewoners en gemeenten. Te dekken vanuit algemene middelen.

¹ Vanwege begrotingsregels mogen vanuit het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur alleen geluidmaatregelen worden ingezet die een investering vormen, met name geluidsschermen. Niet-investeringsmiddelen, zoals stil asfalt en gevelmaatregelen, mogen alleen uit de begroting worden betaald.

Variant 2:

- Geluidsschermen/wallen - € 7,5 mln., waarvan € 5 mln. te dekken vanuit huidige reservering in PZI en € 2,5 mln. te dekken vanuit algemene middelen;
- Stil asfalt, structureel € 350.000,- per jaar toevoegen aan programma B&O en komende jaren bij onderhoud bepalen waar stil asfalt wordt gerealiseerd. Te dekken vanuit algemene middelen;
- Gevelmaatregelen € 100.000,- per jaar voor looptijd actieplan. Locaties nader te bepalen. Te dekken vanuit algemene middelen;
- Andere maatregelen € 50.000,- per jaar voor looptijd actieplan. Te bepalen op basis gesprekken bewoners en gemeenten. Te dekken vanuit algemene middelen.

Variant 3

- Geluidsschermen/wallen € 10 mln. - waarvan € 5 mln. te dekken vanuit huidige reservering in PZI en € 5 mln. te dekken vanuit algemene middelen;
- Stil asfalt, structureel € 500.000,- per jaar toevoegen aan programma B&O en komende jaren bij onderhoud bepalen waar stil asfalt wordt gerealiseerd. Te dekken vanuit algemene middelen;
- Gevelmaatregelen € 150.000,- per jaar voor looptijd actieplan. Locaties nader te bepalen. Te dekken vanuit algemene middelen;
- Andere maatregelen € 50.000,- per jaar voor looptijd actieplan. Te bepalen op basis gesprekken bewoners en gemeenten. Te dekken vanuit algemene middelen.

In een tabel:

	Geluidsschermen op basis reservering	Aanvullen de geluidsschermen	Stil asfalt	Gevelmaatregelen	Overige maatregelen	Totaal over looptijd AP Geluid	Aanvullend te dekken vanuit algemene middelen
Variant 1	5	0	1,25	0,25	0,25	6,75	1,75
Variant 2	5	2,5	1,75	0,5	0,25	10	5
Variant 3	5	5	2,5	0,75	0,25	13,5	8,5

Variant 3 is in financiële termen een iets beperktere uitvoering van het Actieplan Geluid dan de voorgaande uitvoering (€ 13,5 mln. ten opzichte van € 15 mln.). Wel is de insteek te werken met cofinanciering vanuit gemeenten voor maatregelen ten behoeve van het Actieplan Geluid (in het vorige Actieplan is dit enkele malen succesvol uitgevoerd). Vanuit het Rijk zijn er co-financieringsmogelijkheden vanuit saneringsprojecten (subsidiereregeling Geluidssanering Wet Geluidhinder). Ook wordt een nadrukkelijke koppeling gezocht met de uitvoering van het Meerjarenplan Beheer en Onderhoud provinciale wegen (hier mee kan “werk met werk” gemaakt worden: met name geluidmaatregelen nemen wanneer er sprake is van beheer en onderhoud). Op deze wijze kan vanuit variant 3 een vergelijkbare inzet worden gepleegd als in het vorige Actieplan Geluid. Uiteraard leiden de twee andere varianten tot een meer uitgekilde uitvoering van het Actieplan Geluid.

Onder “andere maatregelen” valt deels een aanzet tot een burgermeetnet, bedoeld om meer grip te krijgen op feitelijke, in plaats van berekende geluidhinder. Daarmee kan het gesprek met de omgeving over de geluidhinder worden vergemakkelijkt – met een goed verwachtingenmanagement (analoog aan hoe dit eerder bij luchtkwaliteit is ingevuld) leidt dit niet tot irreële verwachtingen bij de burgers over de oplossingsmogelijkheden voor geluidhinder. Het meetnet kan gedeeltelijk invulling zijn van het provinciaal burgerakkoord: L10.1 Onderzoek naar licht, lucht- en geluidsoverlast: De provincie dient meer middelen vrij te maken voor (wetenschappelijk) onderzoek in Zuid-Holland naar met name de effecten van licht, lucht- en geluidsoverlast op de gezondheid van mens, dier en natuur.

Uitvoering

Het Actieplan Geluid richt zich expliciet op geluidsoverlast als gevolg van verkeer op provinciale wegen, conform het gestelde in de Omgevingswet. Voor andere geluidsbronnen (vliegverkeer, industrie, etc.) liggen de verantwoordelijkheden bij andere partijen (Rijk, gemeenten) of is het provinciale instrumentarium van vergunningverlening, toezicht en handhaving meer geëigend om hier een bijdrage aan te leveren.

Het Actieplan Geluid is niet ‘in beton gegoten’. De onderhoud- en beheerplanning is afhankelijk van de feitelijke slijtage van asfalt. Door “werk met werk te maken” kunnen geluidmaatregelen efficiënter worden genomen. Dat vraagt wel om een flexibel Actieplan Geluid, zonder vooraf bepaalde maatregelen. Daarnaast vraagt een maatschappelijk verantwoorde en kosteneffectieve oplossing van knelpunten om een dialoog met de omgeving, waarbij ook minder conventionele oplossingen bruikbaar kunnen blijken. Een eerste voorbeeld hiervan is het experimenteren met burgermeetnetten geluid langs provinciale wegen, waar inmiddels al een eerste begin mee is gemaakt langs de N206 en N207.

1^e Vaststelling Geluidproductieplafonds (GPP)

Het opstellen van een Actieplan Geluid is een wettelijke verplichting; de uitvoering van dat Actieplan is echter niet wettelijk verplicht. Gedeputeerde Staten zijn echter van mening dat uitvoering zeer wenselijk is, gegeven het coalitieakkoord, waarin vermindering van geluidhinder een belangrijke opgave is. Het Actieplan en de geluidproductieplafonds vormen een min of meer samenhangend systeem. De geluidproductieplafonds moeten volgens de Omgevingswet worden vastgesteld; de hoogte mag worden bepaald op basis van de huidige berekende geluidssituatie plus 1,5 dB aan groeiruin. Met een maximale bepaling van de GPP ontstaat een verplichte bovengrens voor de geluidproductie van provinciale wegen, die vanuit een gezondheidsperspectief ter discussie zou kunnen worden gesteld. Het Actieplan Geluid is dan noodzakelijk om de feitelijke geluidproductie van provinciale wegen naar gezondere waarden te krijgen.

Het proces van vaststellen van de geluidproductieplafonds is vertraagd. De planning is nu de geluidproductieplafonds in Q4 2025 vast te stellen. Dat is nog ruim voor de wettelijke termijn (eind 2026). De redenen voor de vertraging liggen in de gewenste betrouwbaarheid van de verkeersgegevens en modellen en kinderziektes bij de invoering data in de Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG), het landelijke digitale geluidregister. Omdat de geluidproductieplafonds (ca. 10.000 stuks) wettelijke omgevingswaarden vertegenwoordigen willen we deze kunnen vaststellen zonder de genoemde onzekerheden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. Actieplan Geluid provinciale wegen 2024-2029
2. Nota van beantwoording zienswijzen